



> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.  
Scheepersmaat 2  
9405 TA Assen

cc

Ministerie van Klimaat en Groene Groei  
Auditcommissie Monitoring aardgaswinning onder de Waddenzee vanaf de  
locaties Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen

Datum 07-10-2024  
Betreft **Beoordeling Meet- en Regel rapportage over 2023 NAM  
(INS-9724)**

#### Staatstoezicht Op De Mijnen

##### Bezoekadres

Henri Faasdreef 312  
2492 JP Den Haag

##### Postadres

Postbus 24037  
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400 (algemeen)  
F 070 379 8455 (algemeen)

info@sodm.nl  
www.sodm.nl

##### Behandeld door

5.1.2.e

T 5.1.2.e

5.1.2.e@sodm.nl

##### Ons kenmerk

SODM / INS-9724

##### Uw kenmerk

##### Bijlage(n)

Resultaattabel

Geachte heer/mevrouw,

Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) heeft de in mei 2024 gepubliceerde Resultaten uitvoering Meet- en regelcyclus 2023 (documentnummer EP202402225793, d.d. 1 mei 2024)) en een bijbehorende publiekssamenvatting<sup>1</sup> van de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (NAM) beoordeeld. Dit rapport en samenvatting zijn verplichtingen die voortkomen uit het vigerende Instemmingsbesluit Havenmond en haar eerdere versies (specifiek: Art. 3 *Instemming gewijzigd winningsplan Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen* - 21 maart, 2013, ETM/EM/11181749), en die verder zijn uitgewerkt in het *Meet- en regelprotocol 2021 Final* (november 2021).<sup>1</sup>

Ik heb deze beoordeling in behandeling genomen als inspectie met zaaknummer INS-9724, en beoordeeld volgens de geldende normen en wettelijke verplichtingen. Op 29 juli 2024 heb ik uw onderneming schriftelijk een aantal vragen gesteld naar aanleiding van deze verplichting, waar ik op 30 juli en 22 augustus 2024 antwoord op heb gekregen. Daarnaast is er op 9 augustus kort telefonisch contact geweest over deze zaak. Ik heb deze antwoorden meegenomen in mijn beoordeling.

Op 25 april 2024 is een nieuwe zeespiegelprognose gepubliceerd door het Ministerie van (destijds) Economische Zaken en Klimaat.<sup>2</sup> Deze nieuwe prognose is ingegaan op 1 januari 2024, en is niet meegenomen in uw terugblik over 2023. Echter, volgens artikel 2 lid 4 van het gebruiksruimtebesluit 2024, dient uw onderneming binnen 4 weken het bevoegde gezag te informeren over de gevolgen van dit besluit op uw gebruiksruimte. Volgens uw email van 30 juli heeft u dit

<sup>1</sup> Beschikbaar op: <https://www.nam.nl/over-nam/onderzoeksrapporten.html>

<sup>2</sup> <https://mijnbouwvergunningen.nl/page/view/aecd8454-40a3-4eec-a6cd-9a22ac25796c/moddergat-lauwersoog-en-vierhuizen>

gedaan op 24 mei 2024. Hoewel ik deze uitwerking niet inhoudelijk beoordeeld heb, stel ik wel vast dat u tijdig voldaan heeft aan deze indieningsverplichting.

Ik heb in mijn beoordeling geen overtredingen of verbeterpunten vastgesteld. Wel wijs ik erop dat ik verwacht dat u volgend jaar, bij de rapportage over het jaar 2024, gebruikmaakt van de meest recente zeespiegelprognoses. Voor een gedetailleerde beoordeling verwijs ik naar de aangehangen resultaat tabel.

**Staatstoezicht Op De Mijnen**

**Ons kenmerk**  
SODM / INS-9724

### **Hoe nu verder?**

Gezien de publieke en politieke belangstelling voor de Waddenzee, kan deze brief, openbaar gemaakt worden op de website van SodM. Ik stel u hierbij in de gelegenheid uw zienswijze te geven op het voornemen tot het openbaar maken. In artikel 5.1 van de Wet open overheid kunt u de beschermde belangen vinden waarop u een beroep kunt doen in uw zienswijze. Uw zienswijze dient binnen twee weken na dagtekening van deze brief door Staatstoezicht op de Mijnen te zijn ontvangen. Wij verzoeken u uw zienswijze schriftelijk of per mail in te dienen. Een schriftelijke zienswijze kunt u sturen naar: Staatstoezicht op de Mijnen, t.a.v. de bovengenoemde behandelaar, Postbus 24037, 2490 AA Den Haag. Een zienswijze per mail kunt u sturen naar [info@sodm.nl](mailto:info@sodm.nl).

Omdat deze uitwerking van het meet en regelprotocol van belang is voor het werk van de Auditcommissie Monitoring aardgaswinning onder de Waddenzee vanaf de locaties Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen van de Commissie M.E.R., zal ik hen een afschrift van deze brief sturen. Ik verzoek u bij een eventuele schriftelijke reactie het kenmerk en de datum van deze brief te vermelden.

Met vriendelijke groet,

Inspecteur-generaal der Mijnen,  
namens deze

5.1.2.e



# resultaattabel

Staatstoezicht Op De Mijnen

Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

Ons kenmerk  
SODM / INS-9724

Nr.	Onderwerp	Resultaat
1	Moment van indienen Uitwerking Meet en Regel rapportage	<p><b>Is de rapportage tijdig ingediend? - In orde</b></p> <p><b>Waarneming(en)</b> Mondeling (9 augustus 2024) is door de NAM aangegeven dat de rapportage met KGG en LNV gedeeld is, op of rond 1 mei.</p> <p>Deze rapportage niet bij SodM actief door de NAM ingediend. Ook is er geen adviesverzoek vanuit KGG ontvangen.</p> <p>De beoordeelde versie is door SodM van de NAM.nl website gedownload.</p> <p><b>Norm</b> Het vigerende Instemmingsbesluit winningsplan Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen, en Instemmingsbesluit winningsplan Havenmond en haar relevante eerdere versies, verder uitgewerkt in Actualisering meet- en regelprotocol 2021: Jaarlijks, op 1 mei dient de NAM de rapportage in bij het bevoegd gezag.</p> <p><b>Toelichting op het oordeel</b> Dit geïnspecteerde aandachtspunt voldoet aan de gestelde norm.</p> <p>Strikt genomen is de onderneming niet verplicht deze rapportage bij SodM in te dienen. Aan de indieningsverplichting bij het bevoegd gezag (KGG en LNV) is voldaan.</p> <p>Gegeven het maatschappelijke belang en interesse in dit dossier kiest SodM ervoor om de publieke versie van deze rapportage te beoordelen.</p>
2	Bevat de Meet en Regel rapportage de juiste onderdelen?	<p><b>De meet- en regel rapportage bevat het onderdeel: Gemodelleerde bodemdalingcontouren ten gevolge van gaswinning in de Waddenzee sinds start productie in het rapportagejaar. - In orde</b></p> <p><b>Waarneming(en)</b> Figuur 2-16 (en Bijlage A) bevatten de gecontourde, totale bodemdaling in CM tussen de start van de gaswinning (1986) en 1-1-2023.</p> <p><b>Norm</b> Het vigerende Instemmingsbesluit winningsplan Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen, en Instemmingsbesluit winningsplan Havenmond en haar relevante eerdere versies, verder uitgewerkt in Actualisering meet- en regelprotocol 2021: tabel 1</p> <p><b>Toelichting op het oordeel</b> Dit geïnspecteerde aandachtspunt voldoet aan de gestelde norm.</p>

3	Bevat de Meet en Regel rapportage de juiste onderdelen?	<p><b>De meet- en regel rapportage bevat het onderdeel: Tabel met bodemdalingvolume (inclusief onzekerheid) per voorkomen per kombergingsgebied voor de jaren J-3 t/m J+2 waarbij J het jaar is waarin gerapporteerd wordt over het rapportagejaar J-1 - In orde</b></p> <p><b>Waarneming(en)</b> Tabellen 2-11 en 2-12 bevatten het jaarlijkse bodemdalingvolume, uitgesplitst per jaar, per voorkomen en per kombergingsgebied, inclusief onzekerheid.</p> <p><b>Norm</b> Het vigerende Instemmingsbesluit winningsplan Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen, en Instemmingsbesluit winningsplan Havenmond en haar relevante eerdere versies, verder uitgewerkt in Actualisering meet- en regelprotocol 2021: tabel 1</p> <p><b>Toelichting op het oordeel</b> Dit geïnspecteerde aandachtspunt voldoet aan de gestelde norm.</p>
4	Bevat de Meet en Regel rapportage de juiste onderdelen?	<p><b>De meet- en regel rapportage bevat het onderdeel: Tabel met bodemdalingssnelheid (S) en belasting (B) per kombergingsgebied (Zoutkamperlaag en Pinkegat) van start productie uit de locatie Moddergat gedurende de periode van het zeespiegelstijgingsscenario plus een aantal jaren van de periode waarvoor het richtscenario voor de zeespiegelstijging geldt. - In orde</b></p> <p><b>Waarneming(en)</b> Tabel 2-14 bevat de bodemdalingssnelheid, Belasting en Gebruiksruimte (mm/jr) met onzekerheid (bandbreedte) per kombergingsgebied per jaar.</p> <p><b>Norm</b> Het vigerende Instemmingsbesluit winningsplan Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen, en Instemmingsbesluit winningsplan Havenmond en haar relevante eerdere versies, verder uitgewerkt in Actualisering meet- en regelprotocol 2021: tabel 1</p> <p><b>Toelichting op het oordeel</b> Dit geïnspecteerde aandachtspunt voldoet aan de gestelde norm.</p>
5	Bevat de Meet en Regel rapportage de juiste onderdelen?	<p><b>De meet- en regel rapportage bevat het onderdeel: Grafiek met bodemdalingsbelasting voor de kombergingsgebieden Zoutkamperlaag en Pinkegat van start productie uit de locatie Moddergat plus een aantal jaren van de periode waarvoor het richtscenario voor de zeespiegelstijging geldt. - In orde</b></p> <p><b>Waarneming(en)</b></p>

		<p>Figuren 2-17 en 2-18 tonen respectievelijk de belasting voor het kombergingsgebied Pinkegat en het kombergingsgebied Zoutkamperlaag.</p> <p><b>Norm</b> Het vigerende Instemmingsbesluit winningsplan Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen, en Instemmingsbesluit winningsplan Havenmond en haar relevante eerdere versies, verder uitgewerkt in Actualisering meet- en regelprotocol 2021: tabel 1</p> <p><b>Toelichting op het oordeel</b> Dit geïnspecteerde aandachtspunt voldoet aan de gestelde norm.</p>
6	Bevat de Meet en Regel rapportage de juiste onderdelen?	<p><b>De meet- en regel rapportage bevat het onderdeel: Bodemdalingstrend van de continue GNSS-metingen. - In orde</b></p> <p><b>Waarneming(en)</b> Figuren 2-9 tot en met 2-13 tonen de voorspelde en gemeten bodemdaling van de continue GNSS-maatstations. Verder bevat appendix D de tijdseries voor de GNSS-campagnemetingen, uitgevoerd op het wad.</p> <p><b>Norm</b> Het vigerende Instemmingsbesluit winningsplan Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen, en Instemmingsbesluit winningsplan Havenmond en haar relevante eerdere versies, verder uitgewerkt in Actualisering meet- en regelprotocol 2021: tabel 1</p> <p><b>Toelichting op het oordeel</b> Dit geïnspecteerde aandachtspunt voldoet aan de gestelde norm.</p>
7	Bevat de Meet en Regel rapportage de juiste onderdelen?	<p><b>De meet- en regel rapportage bevat het onderdeel: Voor de voorkomens in het winningsplan Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen: Drukdata per put op reservoirniveau en productiedata van het rapportagejaar. - In orde</b></p> <p><b>Waarneming(en)</b> Tabel 2-1 bevat de reservoirdrukken in 2023 voor het voorkomen Nes, en Lauwersoog-Centraal. Over de andere putten schrijft de onderneming: <i>"Het veld Vierhuizen-Oost heeft ook in 2023 niet geproduceerd door technische problemen met de put en hierdoor is ook geen drukmeting beschikbaar. Hetzelfde geldt voor de put in het veld Lauwersoog-Oost. Voor Lauwersoog-West, Moddergat en Nes staan SPG-drukmetingen gepland voor 2024 wanneer er een langere productie stop zal plaatsvinden voor onderhoud. "</i></p> <p>De productiegegevens voor de putten is gegeven in tabel 2-2.</p>

		<p><b>Norm</b> Het vigerende Instemmingsbesluit winningsplan Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen, en Instemmingsbesluit winningsplan Havenmond en haar relevante eerdere versies, verder uitgewerkt in Actualisering meet- en regelprotocol 2021: tabel 1</p> <p><b>Toelichting op het oordeel</b> De beschikbare drukgegevens zijn gegeven voor het jaar 2023. Het voorschrift lijkt echter voor te schrijven dat voor alle putten van alle voorkomens een druk op reservoirniveau gegeven moet worden. De methode van het verkrijgen van deze druk is overigens niet gegeven, dus het zou ook een omgerekende THP kunnen zijn. Dat metingen in Vierhuizen-Oost en Lauwersoog-oost door technische problemen niet beschikbaar zijn is tot op zekere hoogte begrijpelijk, maar waarom er geen (CI)THP voor de velden Lauwersoog-West en Moddergat gegeven wordt is niet duidelijk. Vorig jaar (2022) is er voor deze velden wel een op de CITHP gebaseerde reservoirdruk gegeven, en de onderneming geeft aan voor volgend jaar deze gegevens wel te verstekken.</p> <p>Elk jaar alle putten stilleggen om de SPG te bepalen niet proportioneel. Daarom kan SodM leven met de rapportage van deze drukgegevens volgend jaar.</p>
8	Bevat de Meet en Regel rapportage de juiste onderdelen?	<p><b>De meet- en regel rapportage bevat het onderdeel: Geplande productie per voorkomen (profiel op jaarbasis). - In orde Waarneming(en)</b> Tabel 2-6 bevat de voorgenomen productie per jaar, tot het jaar 2035.</p> <p><b>Norm</b> Het vigerende Instemmingsbesluit winningsplan Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen, en Instemmingsbesluit winningsplan Havenmond en haar relevante eerdere versies, verder uitgewerkt in Actualisering meet- en regelprotocol 2021: tabel 1</p> <p><b>Toelichting op het oordeel</b> Dit geïnspecteerde aandachtspunt voldoet aan de gestelde norm.</p>
9	Bevat de Meet en Regel rapportage de juiste onderdelen?	<p><b>De meet- en regel rapportage bevat het onderdeel: Samenvatting voor belanghebbenden. - In orde Waarneming(en)</b> Er is een publiekssamenvatting beschikbaar op de website van de NAM.</p> <p>Deze is actueel, en deelt de conclusies met de M&amp;R-rapportage.</p>

		<p><b>Norm</b> Het vigerende Instemmingsbesluit winningsplan Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen, en Instemmingsbesluit winningsplan Havenmond en haar relevante eerdere versies, verder uitgewerkt in Actualisering meet- en regelprotocol 2021: tabel 1</p> <p><b>Toelichting op het oordeel</b> Dit geïnspecteerde aandachtspunt voldoet aan de gestelde norm.</p>
10	Is de M&R-rapportage van compleet, leesbaar en van voldoende kwaliteit?	<p><b>Zijn de gebruikte randvoorwaarden actueel? - In orde Waarneming(en)</b> De onderneming maakt gebruik van het zeespiegelscenario van 2023 (DGKE / 22263937). In april 2024 zijn deze scenario's echter aangescherpt (PDGGO-DTDO / 52445875). Dit besluit is met terugwerkende kracht geldig vanaf 1 Januari 2024. Op 24 mei 2024 heeft de NAM een brief aan het ministerie gestuurd waarin ze de effecten van deze wijziging op de gebruiksruimte voor beide kombergingsgebieden uitwerkt.</p> <p><b>Norm</b> Voorzorgprincipe Gebruiksruimtebesluit 2024 (PDGGO-DTDO / 52445875) Art. 2.4</p> <p><b>Toelichting op het oordeel</b> Dit geïnspecteerde aandachtspunt voldoet aan de gestelde norm. Omdat de ingediende rapportage geldt voor het jaar 2023, is het correct dat de NAM gebruik gemaakt heeft van de voorgaande zeespiegelprognose. De NAM heeft binnen vier weken na publicatie van het nieuwe besluit in April 2024 voldaan aan art. 2.4 van PDGGO-DTDO / 52445875.</p> <p>SodM merkt op dat zij verwacht dat in de Meet- en Regel rapportage 2024 de nieuwe zeespiegelscenario's wel meegenomen dienen te worden.</p>
11	Is de M&R-rapportage van compleet, leesbaar en van voldoende kwaliteit?	<p><b>Is het document leesbaar, zijn de referenties compleet, zijn figuren leesbaar? - In orde Waarneming(en)</b> In dit aandachtspunt wordt enkel ingegaan op de grafische kwaliteit van de figuren, leesbaarheid van de tekst en de referenties. Een inhoudelijke beoordeling vindt plaats in andere aandachtspunten.</p> <p>Over het algemeen zijn de tekst en figuren duidelijk en goed leesbaar. Zover mogelijk dat is te beoordelen, zijn er geen andere punten te maken over de referenties dan in andere aandachtspunten al beschreven is.</p>

		<p><b>Norm</b> 5:20.1 Awb</p> <p><b>Toelichting op het oordeel</b> Dit geïnspecteerde aandachtspunt voldoet aan de gestelde norm.</p>
12	Is de M&R-rapportage van compleet, leesbaar en van voldoende kwaliteit?	<p><b>Is er voldoende aandacht voor onzekerheden en onbekenden? - In orde</b> <b>Waarneming(en)</b> Bij bijna al gegeven waarden, zowel in tabellen als grafieken worden onzekerheidsbandbreedtes gegeven, of (indien van toepassing) meerdere modellen (High - base - low- case) gegeven. Ook voor de belasting curves is dit gedaan (figuren 2-17 en 2-18).</p> <p><b>Norm</b> Het vigerende Instemmingsbesluit winningsplan Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen, en Instemmingsbesluit winningsplan Havenmond en haar relevante eerdere versies, verder uitgewerkt in Actualisering meet- en regelprotocol 2021</p> <p><b>Toelichting op het oordeel</b> Dit geïnspecteerde aandachtspunt voldoet aan de gestelde norm.</p>
13	Is de M&R-rapportage van compleet, leesbaar en van voldoende kwaliteit?	<p><b>Is de M&amp;R-rapportage uitgewerkt zoals beschreven in het Meet en Regel Protocol ? - In orde</b> <b>Waarneming(en)</b> De rapportage voldoet aan de beschrijving, zoals gegeven in het Meet en Regel protocol.</p> <p><b>Norm</b> Het vigerende Instemmingsbesluit winningsplan Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen, en Instemmingsbesluit winningsplan Havenmond en haar relevante eerdere versies, verder uitgewerkt in Actualisering meet- en regelprotocol 2021</p> <p><b>Toelichting op het oordeel</b> Dit geïnspecteerde aandachtspunt voldoet aan de gestelde norm.</p>
14	De implicaties van deze rapportage	<p><b>Zijn eventuele conclusies voldoende onderbouwd? - In orde</b> <b>Waarneming(en)</b> De Meet- en Regel rapportage is uitgebreid, compleet en uitvoerig in haar uitleg. De conclusies zijn voldoende onderbouwd.</p> <p><b>Norm</b> Voorzorgsprincipe</p> <p><b>Toelichting op het oordeel</b> Dit geïnspecteerde aandachtspunt voldoet aan de gestelde norm.</p>

15	De implicaties van deze rapportage	<p><b>Geeft deze rapportage aanleiding de huidige winning aan te passen? - In orde</b></p> <p><b>Waarneming(en)</b></p> <p>De onderneming stelt in haar conclusie (sectie 4): "<i>De belasting blijft evenals in de voorgaande jaren ruim binnen de toegestane gebruiksruijnte. Daarom worden er geen maatregelen genomen om de productie vanaf de locaties Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen bij te stellen.</i>"</p> <p>SodM kan zich vinden in deze conclusie.</p> <p><b>Norm</b></p> <p>Art. 3 Instemming gewijzigd winningsplan Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen (21 maart, 2013, ETM/EM/11181749)</p> <p><b>Toelichting op het oordeel</b></p> <p>Dit geïnspecteerde aandachtspunt voldoet aan de gestelde norm.</p>
----	------------------------------------	---